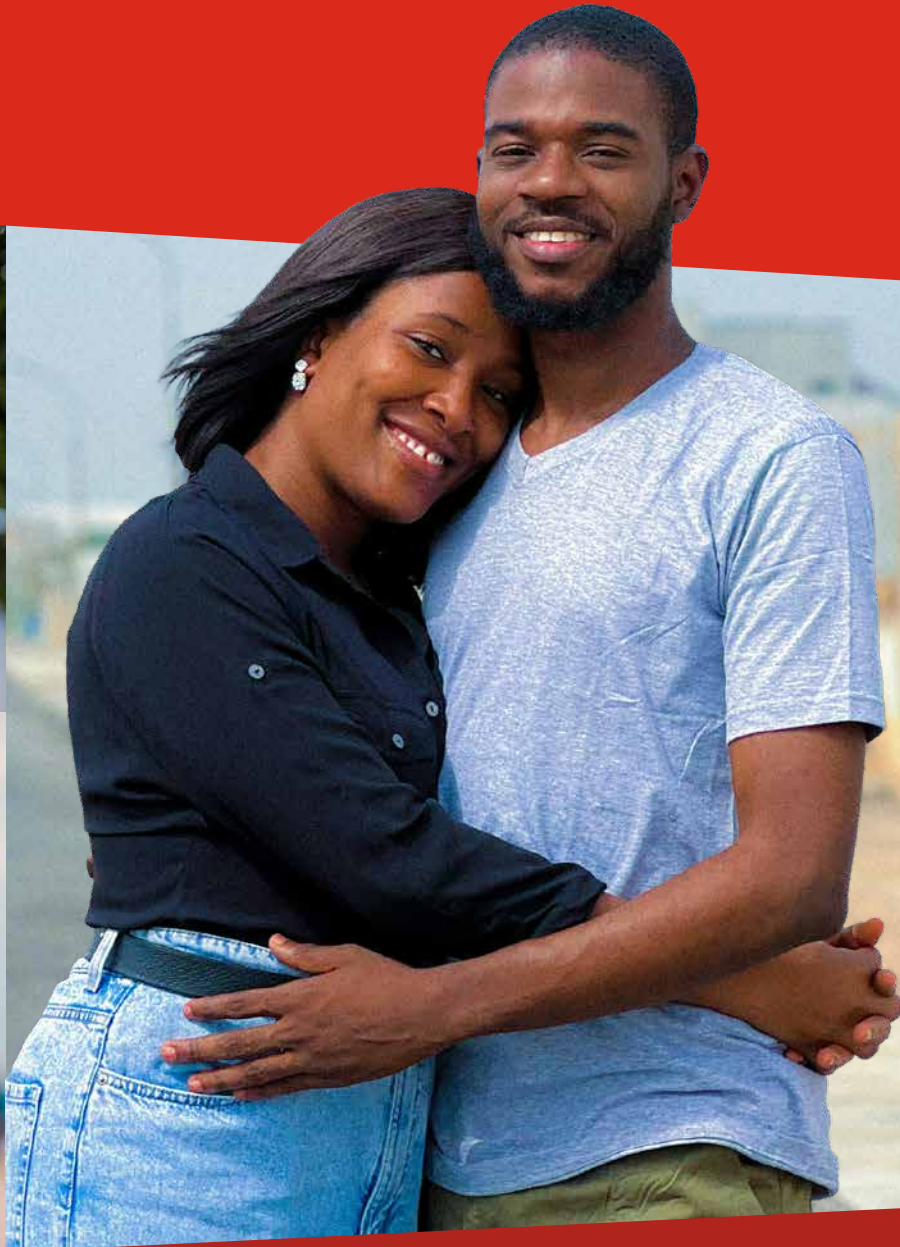

Neb yn cael eu gadael ar ôl:

blaenoriaethu cadw ac ail-ymgysylltu mewn gofal i bobl sy'n byw gyda HIV yng Nghymru

Ebrill 2026

Cefndir

Mae Cymru wedi gwneud cynnydd sylweddol tuag at ddod â throsglwyddo HIV i ben erbyn 2030, gyda chynnydd mewn profi am HIV a mynediad i'r cyffur ataliol PrEP, gan helpu i atal trosglwyddiadau newydd o'r firws. Yn 2024, syrthiodd cyfraddau o ddiagnosis newydd bron i 20%, tra bo profi am HIV wedi cynyddu 8% a'r nifer o bobl yn derbyn presgripsiwn am PrEP yn cynyddu 4%¹.

Mae Llywodraeth Cymru wedi dangos ei ymrwymiad i fynd i'r afael â throsglwyddiadau newydd o HIV yn ystod Tymor Seneddol 2021-26, a rhaid i'r Llywodraeth nesaf ymrwymo i wneud yr un peth. Mae Cynllun Gweithredu HIV Cymru 2023-26 yn ymroi i 'Ddiddymu HIV, gwella ansawdd bywyd a thaclo stigma a gysylltir â'r firws'². Wrth amlinellu map cyfeiriad er mwyn cyflawni nod 2030 o ddod â throsglwyddiadau newydd o HIV i ben, mae'r Cynllun Gweithredu'n amlygu pum maes gweithredu blaenoriaethol:

1. Atal
2. Profi
3. Gofal Clinigol
4. Byw yn dda gyda HIV
5. Taclo stigma sy'n gysylltiedig â HIV.

Er mwyn cyflawni'r amcanion hyn, mae'n hanfodol cydnabod hawliau a chefnogi llesiant pawb sy'n byw gyda HIV, a sicrhau nad oes neb yn cael eu gadael ar ôl. Rhaid i hyn gynnwys pobl sydd ddim yn ymgysylltu â thriniaeth a gofal HIV.

Mae'r Cynllun Gweithredu'n cydnabod manteision triniaeth a gofal i bawb sy'n byw gyda HIV, er budd yr unigolyn, ac er mwyn atal trosglwyddo'r firws ymlaen. Mae hefyd yn cydnabod heriau ymgysylltu mewn gofal i rai pobl.

Er mwyn ateb nod 2030, rhaid i bob unigolyn sy'n byw gyda HIV gael mynediad i'r driniaeth, y gofal a'r gefnogaeth sydd ei angen arnyh nhw.

Serch hynny, erys nifer fach iawn o bobl sy'n byw gyda HIV y mae ymgysylltu â gofal clinigol ac ymlynu wrth ART yn eithriadol o heriol, ac mae'r unigolion hyn mewn perygl uwch o afiachedd a marwolaeth, ac o drosglwyddo'r firws i bobl eraill.

Cynllun Gweithredu HIV Cymru

Rhaid i Lywodraeth nesaf Cymru adnewyddu'r Cynllun Gweithredu HIV ac ymrwymo i weithredu clir, sydd wedi'i ariannu, i flaenoriaethu ail-ymgysylltu mewn gofal HIV i bawb nad ydyn nhw'n mynychu ar hyn o bryd, neu a gollwyd o ran dilyniant. Dylai hyn gynnwys casglu data gwell a mecanweithiau adrodd, er mwyn i bawb sy'n byw gyda HIV fod yn cael eu cyfri, gan gynnwys y rheiny nad ydyn nhw ar hyn o bryd wedi ymgysylltu â gofal a thriniaeth HIV.

Bydd buddsoddi mewn gwasanaethau ail-ymgysylltu a chadw yn achub bywydau, yn arbed arian i'r gwasanaeth gofal iechyd, ac yn lleihau trosglwyddiadau newydd o HIV. Rhaid o'r sector HIV gwirfoddol a chymunedol fod yn bartneriaid yn yr ymdrech hon, gan gydnabod pa mor bell y mae'r sefydliadau hyn yn cyrraedd, a'r ymddiriedaeth sydd rhyngddynt a phobl sy'n wynebu rhwystrau i ymgysylltu mewn gofal a thriniaeth HIV. Mae angen ymrwymiad ac arian o'r newydd ar gyfer cydweithio rhwng gwasanaethau, mynediad cryfach i gefnogaeth gan gyfoedion adeg derbyn diagnosis a thu hwnt, a blaenoriaethu atal datymgysylltu yn ogystal ag ail-ymgysylltu a chadw pobl mewn gofal.

Rhaid i Lywodraeth nesaf Cymru flaenoriaethu ail-ymgysylltu mewn gofal HIV

Mae'r briff hwn yn adeiladu ar adroddiad, No one left behind: Re-engaging the 12,000 people not in HIV care gan Ymddiriedolaeth Genedlaethol AIDS, ar ail-ymgysylltu â gofal HIV ar draws y DU.

Addysgwyd yr adroddiad hwnnw gan sesiwn ford gron seneddol a gynullwyd gan Ymddiriedolaeth Genedlaethol AIDS gyda'r Grŵp Seneddol Trawsbleidiol ar HIV ac lechyd Rhywiol ym mis Ebrill 2025. Daeth y cyfarfod hwn ag arweinwyr aml-randdeiliad yn ymateb y DU i HIV at ei gilydd – yn arweinwyr y sector wirfoddol a chymunedol, clinigwyr, gweision sifil, ymchwilwyr a seneddwyr. Roedd yn cynnwys cyflwyniadau gan Asiantaeth Diogelwch lechyd y DU, clinigwyr yn Ne Ddwyrain Llundain ac Ymddiriedolaeth Terrence Higgins.

Pobl nad ydynt mewn gofal HIV yng Nghymru

Niferoedd y bobl nad ydyn nhw mewn gofal HIV³ yng Nghymru:

Nid yw lechyd Cyhoeddus Cymru'n adrodd data ar ddiffyg mynychu mewn gofal HIV na niferoedd y cleifion sy'n mynd ar goll o ran dilyniant. Dyma fwch hanfodol yn y data y mae'n rhaid mynd i'r afael ag ef er mwyn cwrdd â nodau 2030. Mae absenoldeb y data hwn yn taseilio'r cynnydd sy'n cael ei adrodd ar hyn o bryd gan lechyd Cyhoeddus Cymru ar dargedau 95-95-95.

Awgrymodd ymyriadau i fynd i'r afael ag ail-ymgysylltu mewn gofal yng Nghymru fod yr her yn sylweddol. Canfu prosiect Ymgysylltu HIV (HIVE) yng Nghaerdydd fod dros 20% o'u cohort cleifion yn 2023 ddim mewn gofal HIV, drwy fod naill ai wedi colli mwy na thri apwyntiad yn y 12 mis blaenorol, neu'n adrodd eu bod ond yn mynychu'r clinig heb drefniant yn ystod y 12 mis blaenorol.⁴ O blith y rheiny nad oedden nhw'n ymgysylltu â gofal HIV, roedd gan 59% lwyth firol HIV y gellid ei ganfod adeg eu hymweliad diwethaf.

Cynnydd yng Nghymru ar dargedau UNAIDS 95-95-95

Yn seiliedig ar ddata hyd at ddiwedd 2024, adroddodd

98%

o bobol sy'n byw gyda HIV eu bod wedi derbyn triniaeth, ac roedd

99%

wedi cael atal y firws.

<https://phw.nhs.wales/publications/publications1/trends-in-the-prevention-diagnosis-and-treatment-of-hiv-in-wales/>

Cadw ac Ail-ymgysylltu mewn Gofal

Rhaid i Lywodraeth nesaf Cymru ei gwneud hi'n flaenoriaeth i fynd i'r afael â'r rhwystrau a wynebir gan rai pobl wrth gael mynediad i ofal HIV ac aros yn y gofal hwnnw; mae hyn yn wir yn achos Cynllun Gweithredu HIV a adfywiwyd hefyd.

Mae nifer o ffactorau sy'n gyrru datymgysylltu â gofal, gan gynnwys tlodi, gwahaniaethu, stigma ac anghenion iechyd cymhleth⁵, sydd hefyd yn achosi heriau parhaus i ymgysylltiad a chadw pobl mewn gofal. Mae'n hanfodol cael dull croestoriadol sy'n cydnabod ac yn mynd i'r afael â'r anghydraddoldebau cydgysylltliol sy'n gyrru rhai pobl allan o ofal ac yn cadw pobl allan o ofal.

Mae'r sector HIV wirfoddol a chymunedol yn bartner hanfodol yn yr ymdrechion i ail-ymgysylltu pobl â gofal HIV. Ceir corff cynyddol o dystiolaeth am yr hyn sy'n gweithio i gael pobl yn ôl i ofal yn llwyddiannus, drwy ganfod achosion, dull hyblyg a phersonol, camau dilynol a ganolbwyntir, a gwasanaethau

holistig, a chydweithio rhwng clinigwyr a sefydliadau yn y sector wirfoddol⁶.

Ymrwymodd Llywodraeth y DU i gynnal rhaglen gadw ac ail-ymgysylltu yn Lloegr fel rhan o Gynllun Gweithredu HIV 2025-2030, gyda £9 miliwn o gyllid ac ymrwymiad i greu partneriaeth gyda'r sector wirfoddol⁷. Dylai Llywodraeth Cymru ddilyn dull strategol ar lefel genedlaethol hefyd.

Rydyn ni angen cael dull cenedlaethol o ail-ymgysylltu i ganfod a chefnogi pawb sy'n byw gyda HIV a dod ag achosion newydd i ben erbyn 2030, gyda'r sector wirfoddol yn bartner cyflenwi allweddol o'r dechrau'n deg.

Heb ddull strategol a dargedir, gyda chyllid, o ddod â phobl yn ôl i ofal HIV, mae Cymru mewn perygl o fethu â chwrrd â'i thargedau 2030, a bydd anghydraddoldebau yn ein hymateb i HIV yn parhau.

Mynd i'r afael ag achosion sylfaenol dad-ymgysylltu oddi wrth ofal

Bydd ffactorau lluosog, cymhleth yn arwain pobl i ddatgysylltu o ofal, gan adlewyrchu anghydraddoldebau iechyd ehangach. Mae heriau cymdeithasol, economaidd a systematig yn creu rhwystrau i gael mynediad i ofal ac aros ynddo. Rhaid i raglenni ail-ymgysylltu llwyddiannus fynd i'r afael â'r heriau croestoriadol hyn i sicrhau nad oes neb yn cael eu gadael ar ôl.

Ymysg y rhwystrau mae⁸:

- Stigma HIV parhaus o fewn gofal iechyd a gwasanaethau eraill, a stigma a fewnolir gan bobl sy'n byw gyda HIV.
- Iechyd meddwl gwael, a mynediad anghyson ac anghyfartal i driniaeth a gofal iechyd meddwl.
- Heriau a achosir gan statws mewnfudo ansefydlog ac ymwybyddiaeth gyfyng ynghylch sut i lywio drwy'r GIG a' hawliau i ofal iechyd a thriniaeth.
- Amddifadedd economaidd, ansefydlogrwydd bwyd, tai ansefydlog a digartrefedd, a thrais gan bartner

agos sy'n creu rhwystrau uniongyrchol gan atal pobl rhag ymgysylltu â gofal iechyd.

- Systemau clinigol safonol (oriau cyfyngedig, rheolau apwyntiadau llym, diffyg parhad) a all fethu â chwrrd â phobl yn y manau ble maen nhw, gan gynnwys anawsterau'n ymwneud ag ymrwymadau gwaith, gofal plant a theithio i glinigau.
- Blinder â thriniaeth a thrawma a gysylltir â gofal iechyd.
- Blaenoriaethau sy'n cystadlu â'i gilydd a gallu cyfyngedig i flaenoriaethu iechyd a llesiant.
- Diffyg blaenoriaethu ar lefel system na chyllid ar gyfer ail-ymgysylltu.

Fe wnaeth prosiect Ymgysylltu HIV (HIVE) a dreialwyd yng Nghaerdydd archwilio ffactorau risg ar gyfer dad-ymgysylltu. Adroddodd 54.6% o bobl am ffactorau risg, ac o blith y rheiny roedd gan 54% 3 neu ragor o ffactorau risg.⁹

Problemau iechyd meddwl	82%	Stigma / Ofn	16%
Camddefnyddio sylweddau	53%	Blinder meddyginiaeth	11%
Tlodi	46%	Profiad o garchar	11%
Ansefydlogrwydd Tai	30%	Partner anghefnogol	6%
Cyfrifoldebau gofalu	26%	Ceisio lloches	6%
Cydafiachedd	21%	Arall	6%

Ail-ymgysylltu ar waith: Dysgu gwersi oddi wrth brosiectau llwyddiannus yng Nghymru

Prosiect Ymgysylltu HIV (HIVE)

Cefnogodd prosiect HIVE bobl i ail-ymgysylltu â gofal ac roedd yn brosiect partneriaeth rhwng Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro, Prifysgol Caerdydd a Fast Track Caerdydd a'r Fro. Fe'i hariannwyd gan grant Angen Canfod Gilead. Lansiodd cynllun peilot cychwynnol 12 mis ym mis Ionawr 2024.

Roedd y prosiect yn treialu model ail-ymgysylltu i fynd i'r afael â rhwystrau i gael mynediad at ofal, gan gydnabod yr angen hollbwysig i wella cyfraddau cadw ac ail-ymgysylltu â gofal yng Nghymru. Amcanion y prosiect oedd:

- Amlygu'n gywir a systematig y bobl sy'n byw gyda HIV nad ydynt mewn gofal.
- Casglu data ar ddemograffeg cleifion, rhwystrau i ymgysylltu a phrofiad cleifion.
- Treialu rôl y Gweithiwr Cymorth Ymgysylltu HIV, gan ddarparu cymorth wedi'i deilwra'n unigol a gweithredu fel un pwynt cyswllt.
- Treialu rôl Cydlynnydd Clinig HIV, gyda chyfrifoldeb am gynnal cronfa ddata ymgysylltu a chefnogi addasiadau i brosesau'r clinig a rhaglen ymgysylltu rhanddeiliaid.
- Datblygu rhwydwaith lleol amlasiantaethol o bartneriaid y GIG a'r gymuned i gefnogi ymgysylltu.

Gwnaeth cyflwyno dulliau hyblyg o ymdrin ag apwyntiadau. a'r gallu i gynnal apwyntiadau 'galw i mewn', wneud cael mynediad at ofal yn haws i bobl sy'n cydbwyso blaenoriaethau sy'n gwrthdaro. Roedd gan 59% o bobl nad oeddent mewn gofal a 15% o'r rhai ag ymgysylltiad ysbeidiol lwyth firol HIV canfyddadwy yn eu hymweliad diwethaf cyn dad-ymgysylltu â gofal. Achosodd yr ymyriadau a gyflwynwyd o dan y cynllun peilot i bobl gael eu cefnogi i ddod yn ôl i ofal a thriniaeth HIV.

Dangosodd arolwg o bobl a oedd yn ymwneud â gofal:

- Adroddodd 38% o bobl am wrthdaro rheolaidd rhwng apwyntiadau clinig ac ymrwymadau gwaith
- Adroddodd 28% o bobl fod amser a chostau teithio yn rhwystrau i fynychu
- Adroddodd 31% o bobl gostau teithio
  - O'r rhain, talodd 30% fwy na £10 i ddod i'w hapwyntiad

Canlyniadau prosiect HIVE:

- Yn gyffredinol, gostyngodd cyfraddau ymddieithrio 58% o ganlyniad i brosiect HIVE.
- I'r rhai nad oeddent wedi'u gweld mewn gofal am 12 mis, roedd gostyngiad o 65%
- I'r rhai a fethodd fynychu apwyntiadau lluosog, gostyngodd y cyfraddau 61%.
- Roedd gan 1.1% ymgysylltiad anrhagweladwy (gofal cerdded i mewn yn unig), o'i gymharu â 0.9% erbyn diwedd y cyfnod peilot.

Dysgu o brosiect HIVE

- Mae angen i wasanaethau clinigol gael mynediad at ddata ymgysylltu sydd ar gael yn rheolaidd er mwyn canolbwyntio eu hymdrechion ar ail-ymgysylltu â phobl nad ydynt mewn gofal.
- Rhaid i wasanaethau clinigol gynyddu mynediad at ofal a'i hyblygrwydd, gyda chefnogaeth bwrpasol er mwyn ail-ymgysylltu, i gael gwared ar y rhwystrau i ofal sy'n bodoli i nifer sylweddol o bobl sy'n byw gyda HIV.
- Rhaid i wasanaethau clinigol gydweithio â phartneriaid eraill ym meysydd iechyd, gofal cymdeithasol, y trydydd sector a'r gymuned i leihau stigma, gwella ymwybyddiaeth o HIV a datblygu llwybrau effeithiol yn ôl i ofal.
- Mae ail-ymgysylltu yn fwy effeithiol pan fydd gwasanaethau cymorth cyfoedion lleol yn bodoli; nid oedd y rhain yn gwbl weithredol yng Nghymru yn ystod cyfnod y prosiect.

Mae angen gweithredunawr

Rhaid i Lywodraeth nesaf Cymru sicrhau fod ail-ymgysylltu mewn gofal HIV yn cael ei ddeall yn iawn a'i drin mewn Cynllun Gweithredu HIV sydd wedi'i adfywio, er mwyn sicrhau nad yw'r ymateb i HIV yn colli'r gyfran hanfodol hon. Mae'n hanfodol cael gwell modd o gasglu data er mwyn deall niferoedd y bobl sy'n byw gyda HIV nad ydynt mewn gofal ar hyn o bryd, a'r anghydraddoldebau sy'n sail i'r datymgysylltiad hwn. Mae'n hanfodol cael dull strategol, ar lefel genedlaethol, er mwyn sicrhau fod ymateb a gydlynir ar waith nad yw'n gadael neb ar ôl.

Ni fydd modd cyflawni nodau 2030 oni bai fod pawb sy'n byw gyda HIV yn cael eu cyrraedd, yn cael eu dwyn i mewn i ofal, ac yn cael eu cefnogi i fyw'n dda a rheoli'u HIV. Gellir datrys y broblem hon, gyda chasglu data ac adrodd effeithiol, gwasanaethau a dargedir a'u hariannu'n gynaliadwy, ac ymroddiad i flaenoriaethu iechyd a llesiant pob unigolyn sy'n byw gyda HIV yng Nghymru. Mae'r dystiolaeth gennym sy'n dangos pa raglenni ac ymyraethau sy'n gweithio i ail-ymgysylltu pobl yn ôl i mewn i dderbyn gofal. Yr hyn sydd ei angen nawr yw ewyllys gwleidyddol, ariannu, a dull strategol o fwrw ymlaen.

Mae datymgysylltu â gofal yn costio i'r system gofal iechyd ar bob cam o'r ffordd: bydd clinigau HIV yn gwastraffu amser ar apwyntiadau a gollwyd, bydd HIV nad yw'n cael ei drin yn arwain yn aml at orfod dod a phobl i mewn i'r ysbyty, sy'n ddurud, ac mae achosion newydd o HIV, sy'n deillio o drosglwyddo gan rai nad ydynt wedi cael eu trin, yn creu costau gofal gydol oes.

Er enghraifft, yn 2019 yn ysbyty Guy's & St Thomas yn unig, roedd costau gofal yn yr ysbyty ar gyfer pobl oedd y tu allan i ofal HIV dros £408,135 mewn un flwyddyn yn unig¹⁰. Mae cefnogi pobl i fyw'n dda gyda HIV a chynnal llwyth firol na ellir mo'i ganfod yn golygu hefyd na allan nhw ddim trosglwyddo'r firws i eraill, Nid yn unig mae hyn yn atal trosglwyddiadau newydd o HIV – a'r effaith drawsnewidiol y gallai hynny'i chael ar unigolion – ond hefyd mae'n osgoi costau gofal gydol oes, yr amcangyfrifir ei fod tua £220,000 y pen.

Yn fwyaf pwysig, i unigolion sy'n byw gyda HIV, gyrrir datymgysylltu o ofal gan anghydraddoldebau disymud, stigma a gwahaniaethu, ac mae'n dwysáu heriau gan gynnwys salwch meddwl, ynysu, heriau cymdeithasol-economaidd a llesiant gwael. Mae pob un o'r bobl hyn yn haeddu cael cefnogaeth gyflawn, holistig a pherson-ganolog i ail-ymgysylltu â gofal, gwella'u hiechyd a byw'n dda. Ni ddylem ni adael yr un ohonynt ar ôl.

Rhaid i Lywodraeth Cymru:

- Llwyddo i gyflawni nodau Cynllun Gweithredu HIV Cymru a sicrhau fod y blaenoriaethau a'r uchelgeisiau'n caem eu parhau drwy gyfrwng gweithredu o'r newydd yn y Senedd nesaf a thrwy ddilyn dull strategol ac unol ar draws meysydd polisi ac iechyd. gan gynnwys, ond heb gyfyngu i'r Cynllun Gweithredu Iechyd Menywod a Chynllun Gweithredu LHDTC +.
- Gwella casglu data. Dylai Llywodraeth Cymru, mewn partneriaeth ag Iechyd Cyhoeddus Cymru, wella data HIV a dulliau goruchwyllo, gyda gwell ffocws ar bobl sy'n derbyn diagnosis o HIV ond nad ydynt ar hyn o bryd yn ymgysylltu â gofal a thriniaeth am HIV. Yn ganolog i'r dull hwn o weithredu, rhaid darparu system reoli achosion iechyd rhyw Cymru gyfan, fel yr ymrwymwyd iddo yn y Cynllun Gweithredu HIV.
- Rhaid i Lywodraeth Cymru sicrhau cynaliadwyedd cyllid ar gyfer rhwydwaith cefnogaeth cyfoedion cenedlaethol yng Nghymru. Bydd hyn yn gwneud y mwyaf o allgyrraedd a chefnogaeth, gan sicrhau y gall pobl sy'n byw gyda HIV gael mynediad i wasanaethau hygyrch wedi'u teilwra ble bynnag y maen nhw. Rhaid i gyllid cynaliadwy ar gyfer VCSE fod yn gydran ganolog yn hyn o beth.
- Blaenoriaethu ail-ymgysylltu â gofal HIV. Gan adeiladu ar brosiectau sy'n bodoli eisoes yn y sector gwirfoddol, dylai Llywodraeth Cymru sicrhau cyllid ar gyfer gweithwyr cefnogi ymgysylltiad a leolir yn y sector wirfoddol, a rhwydweithiau lleol amlasiantaethol ymhob Bwrdd Iechyd.
- Sicrhau fod pob gwasanaeth HIV wedi'i gyllido'n ddigonol i ddatblygu rhaglenni ail-ymgysylltu gyda staffio penodedig a hyblygrwydd dull gweithredu, yn ogystal â chynyddu mynediad i ofal yn fwy cyffredinol. Fe allai hyn alw am foderneiddio gwasanaethau a llwybrau gofal mwy llyfn ar gyfer cleifion ymgysylltiedig, sefydlog, gan ryddhau adnoddau ar gyfer y rheiny sydd angen cefnogaeth ymgysylltu mwy dwys.
- Parhau â'r ymdrechion i daclo stigma a gwahaniaethu ynghylch HIV, ar bob lefel.
- Sicrhau fod rhaglenni hyfforddi a chodi ymwybyddiaeth yn eu lle ymhob lleoliad gofal iechyd, er mwyn rhoi'r wybodaeth gywir i staff am HIV, ac nad oes neb sy'n byw gyda HIV yn profi gwahaniaethu anffafriol.

Cefnogwyd y gwaith o ddatblygu'r ddogfen friffio polisi hon gan arian oddi wrth Raglen Gymrodoriaeth Gwyddoniaeth Gilead.

Cyfeiriadau

1. Adroddiad Blynyddol tueddiadau mewn atal, diagnosisio a thrin HIV yng Nghymru 2025. <https://phw.nhs.wales/publications/publications1/trends-in-the-prevention-diagnosis-and-treatment-of-hiv-in-wales/>
2. Cynllun Gweithredu HIV Cymru 2023-2026. <https://www.gov.wales/sites/default/files/publications/2023-03/hiv-action-plan-for-wales-2023-to-2026.pdf>
3. Adroddiad Blynyddol tueddiadau mewn atal, diagnosisio a thrin HIV yng Nghymru 2025. <https://phw.nhs.wales/publications/publications1/trends-in-the-prevention-diagnosis-and-treatment-of-hiv-in-wales/>
4. HIV Engagement (HIVE) Project Not Lost: A new approach to accessible HIV care. Poster Cynhadledd Fast-Track Cities 2024.
5. HIV Outcomes UK, National AIDS Trust, 2024, Beyond the virus: Prioritising mental health for people living with HIV in Scotland. <https://nat.org.uk/wp-content/uploads/2024/11/Beyond-the-virus-Prioritising-mental-health-for-people-living-with-HIV-in-Scotland.pdf>
6. No one left behind: Re-engaging the 12,000 people not in HIV care. <https://nat.org.uk/wp-content/uploads/2025/09/No-one-left-behind.pdf>
7. HIV Action Plan for England 2025-2030 <https://www.gov.uk/government/publications/hiv-action-plan-for-england-2025-to-2030/hiv-action-plan-for-england-2025-to-2030>
8. See No one left behind: Re-engaging the 12,000 people not in HIV care. <https://nat.org.uk/wp-content/uploads/2025/09/No-one-left-behind.pdf> i gael mwy o fanylion ar y rhwystrau hyn a'r ffynonellau cefndirol.
9. The HIV Engagement (HIVE) Project: Not Lost: A new approach to accessible HIV care. Poster A162, Cynhadledd BHIVA 2025.
10. Childs, K (2025) HIV re-engagement work in SE London. Ar gael yma: www.ukcab.net/wp-content/uploads/2025/06/Reengagement-to-care-Dr-Kate-Childs.pdf